

★ מתפתחות אצלם יכולות חשיבתיות - תפיסה של מושגים והבנת משמעותם

★ מרגישים מזרח עם גופם ונבוכים ממנו

★ גדלים במהירות ובמידה רבה בחוסר פרופורציה - ההבדלים בין בני לבנות הם משמעותיים

★ מתחילים לגבש את המערך הערכי האישי

מאפיינים פיזיים

הערה: חשוב להביא בחשבון את כוחם הפיזי ולאמוד אותו היטב, לאתגר אותם כפי יכולתם ולא מעבר. גלה עניין במה שמעניין אותם וגרום להם להבחין בכך.

★ חגיגות בת ובר מצווה מתחילים, מחויבים במצוות שלא היו מחויבים בהם קודם

★ נוטים להתפרצויות אנרגיה שמלוות לעיתים קרובות בתשישות פתאומית

★ חשים צורך למרוד במבוגרים מהם

★ מחצינים את הרגשות שלהם, דרמטיים לעתים קרובות

★ נוטים לחלום בהקיץ

★ חוש ההומור מתפתח

★ לומדים במהרה, אך משתעממים מהר מחומרים ישנים

★ מסוגלים לבצע משימות מורכבות ולמלא אחר הוראות שנפרטו לשלבים

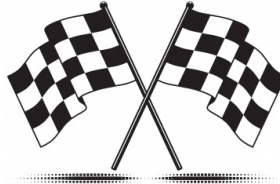
מאפיינים מנטליים ורגשיים

★ רגשניים מאוד, נוטים להיכנע ליצריות ולתחושות עילוי ומצד שני לעצבות

הערה: יש לשמור על עניין, מקוריות ואתגר לאורך כל הפעילות. יש לעודד ולחזק אותם, כדי לבנות ביטחון עצמי ודימוי עצמי חיובי. יש לקיים דיונים מעמיקים בנושאים שמעניינים אותם. הם צריכים לדעת שאכפת לך מהם.

מאפיינים חברתיים

הערה: חשוב לדבר על התנהגות נאותה ועל התנהגות שאינה נאותה. היו פתוחים וקשובים ללחץ שהחניכים נמצאים בו ועודדו אותם לשוחח על רגשות ותחושות אשמה. כדאי להעמיד את הקבוצה בפני אתגרים שהקבוצה תצא נשכרת מהם, ולא דווקא הפרטים שבה.

★ הילד נפרד מתפיסת ה"אני" כמרכז ועובר לתפיסת "אני-אתה", ומביא בחשבון את תפיסתו של האחר ואת דרכו.

★ מושפעים בקלות מחברים, ויותר מאשר מדמויות מבוגרות בחייהם. מעצבים את זהותם לפי הסובבים אותם.

★ נהנים מתחרות ומהרגשת תחרותיות

★ במסגרת חגיגות בת ובר מצווה הם מתעסקים בשאלה את מי להזמין ומי לא?

★ חשוב להם להרגיש מקובלים על ידי חבריהם

★ מתחילים להבחין בבני המין השני ולהימשך אליהם

★ מתחילים לחקות דמויות מבוגרות מהם, אך שעדיין קרובות אליהם בגיל, ולקחת מהם דוגמה (למשל מדריכים צעירים)

★ נוטים לשמור אמונים לחבריהם יותר מאשר לסמכות מבוגרת מהם או למערכת

מאפיינים צופיים

חניכי כיתה ו' מייחסים משמעות רבה לאמירותיהם ולדעותיהם של בני גילם, חשובה להם דעתו של חבר לקבוצה - לפעמים אף יותר מהמדריך. בשכבת הגיל הזאת המתח המיני מתחיל לנכוח בחייו של החניך, הן בשל התפתחותן המוקדמת של הבנות הן בשל ההוויה החברתית בכיתה. חשוב לזכור את הפער שבין היותם הגדולים בבית-הספר, לבין היותם הצעירים בתנועה. הכילו את מצוקותיו של החניך, גלו הבנה ותמכו במעשיו. חשוב לגוון בנושאי הפעילויות ולאפשר לחניכים להתבלט בדרכם. בשכבת גיל זו נעסוק בקבלת הזולת ואהבתו, במתח בין המינים, ובנטיעת ערכי אהבת הארץ בחניך.